

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor.

Fél évre 4 kor

Negyed évre 2 kor

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér postára 50 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Feladó szerkesztő:
DÉKÁNY MIHÁLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lejtulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

A karfiol termesztéséről.

A karfiol iránt való érdeklődés oly nagy, s oly rohamosan fokozódik, hogy a konyhakertészek kezéből jórészt ennek a természetese is az értelmesebb mezőgazdák kezébe kell, hogy kerüljön. A kereslettel és fogyasztással szemben a helyesen természetelt karfiol különösen a téli és a kora tavaszi, már is oly csekély, hogy az számba alig jöhet.

Pedig ugyancsak nincs helyén, hogy a külföldi árak beözönlését megengedjük, mert e növényt végre a mi mezőgazdáink is termelhetnének, olyan szépét és jót, mint az olasz. Csak egy kis élmesség, akarat és kitartás kell hozzá s egy kis ismeret és tájékozottság s akkor ott, hol a káposzta megterem, karfiolt is természetelünk és a ki káposztát tud természetelni, annak a karfiol természetése is sikerül.

Valóban nem tudom eléggé ajánlani különösen azoknak a kisgazdáknak és birtokosoknak, a kiknek e célra megfelelő helyük van, s talajuk is alkalmas, hogy a karfiol termesztésével próbálkozzanak meg. Előttük ismeretlen jövedelmi forrás tárulna fel s ilthon tarthatnák azt a sok ezer koronát, mellyel már régtől fogva adózunk az olaszoknak. Azt hiszem nem végzek fölösleges munkát, ha e lap hasábjait használva fel, e nevezetes és becses káposztaféle természetelésével gazdatársaimat megismeretem.

A karfiol vagy virágos kel a XVI. század vége felé került Európába. Egyiptomból származott el a Cyprusszigetre és Olaszországba, a honnan azután hozzánk is eljutott. Magvát egész a XVII. század végeig csupán a cyprusi és olaszországi termelők-től lehetett beszerezni, mivel annak természetelésével másutt ismeretesek nem voltak. Ma már azonban Hollandiában, Dániában, Németországban különösen Erfurt vidékén is igen sok jó magot természetelnek, sőt már nálunk is természetik meglehetősen jó sikerrel.

Magva gömbölyű a csira szem felett kissé behorpadt; színe löbnyire világos-bar-na; valamivel kisebb a repcé és a többi káposzta magvainál. Csiraképesége 4—5 évig tart és 4—6 nap alatt csirázik. A karfiol mérsékellen nedves, hűvös jól megrágyázott és igen jól megmunkált talajt kíván. Észak felől védve s ha a talaj kívánja, öntözésre kellően berendezhető legyen.

Különböző időközben veteményezhetjük a szerint, a mint rózsáit értékesíteni kívánjuk. Az első korai fajokkal való veteményezés márciusban mérsékelt melegágyban történik; ennek rózsái augusztusban értékesíthetők. Második, későbbi fajokkal való veteményezés május hóban történhetik; ennek rózsái októberben lesznek értékesíthetők, sőt ezekből alkalmas helyen tartva, még újévkor is pénz-elhetünk. Hogy erős szép palántát nyerjünk,

a magot csak gyéren vetjük, s mihelyt egy kissé megerősödtek a palánták, azonnal áttüzdeljük. Az áttüzdelés már előre elkészített, kihűlt melegágyban történik, a honnan ezután, ha kellőképpen kifejlődtek s megerősödtek, kiültetjük a szabadba egymástól 50—60 cm. sor és növény távolságra. A sor és növény távolságot azonban a fajták szerint állapítjuk meg, mert míg az erősebb növényű »erfurti magas«-nak 60 cm. hely is szűk, addig az »erfurti törpe« 40 cm. távolságra is ültethető. Végre a harmadik vetést augusztus végén vagy szept. hó elején ejthetjük meg s palántáit egy erre a célra felállított melegágy ládába tölthetjük át, 6—8 cm. távolságra tűzdelve egymástól. A melegágy-ládát többszörösen ágtostált s még használatban nem volt táperős és elég könnyű földdel töltjük meg, a melyhez szükségképpen homokot is keverünk s minden penészt vagy rothadást hozható szemetet alaposan kiszedegetünk.

A mennyire az időjárás engedi palántáinkat ablak nélkül a szabad levegőnek kitéve hagyjuk. Ha ezután az állandó fagy beköszönt, az ablakokat állandóan felrakjuk gyékénnyel, deszkával belédjük s nehogy a zord éjjelenek keresztül fagyjon, ezek fölé még falevéll hulladékokat vagy szármassz trágyát terítünk megfelelő vastagságban. Enyhe verőfényes napokon ne mulasszuk el a szelöltetést a hányszor csak lehet, tisztítsuk palántáinkat a romlásnak s rothadásnak indult részekről. Az öntözést azonban a mennyire csak lehet kerüljük.

Az átteleltető ágyakból az egérfogónak, méregnek s egyéb csaléteknek hiányozni soha sem szabad, mert ha az egér egyszerű tanyát ütött, a különben is inyére való palántákat bámulatos gyorsasággal learatja. — Nem kevesebb kárt okoznak a mezitelen csigák, ha idejekorán észre nem vesszük, s nem védekezünk ellenük. Ezeket kora reggel nap felkelte előtt kell a levelekről leszedni, vagy pedig ketté vágunk néhány darab burgonyát vagy kalarábét, közepét teknősen kivágjuk s vágott felükkel lefelé fordítva a palánták alá rakjuk; a csiga előszeretettel mászik azok alá s ott össze fogdoshatjuk őket.

Április első felében kezdetét veheti a palánták szabadba való kiültetése s a már fentjelzett kellékű s jó előre készített táblákba. — Abban az esetben, ha ez időtájt még fagyaktól kellene tartani, feltöltögetjük a kiültetett palántákat annyira, hogy szaruk egészen belegyen takarva s ezáltal a levelek is összeborulván, a szivhajtást egészen elfedik s megvédik.

Folyt. köv.

Szentek Dezső
gazd. szaktanár.

Hazai iparcikkeink kelendősége érdekében.

Hazánkban milliószámra adnak el évenként egyes iparcikkeket, melyeket azelőtt nem is ösmertek. Feltalálnak egy cikket, mely jobb és olcsóbb, mint az, amely előbb ugyanannak a célnak szolgált, vagy feltalálnak olyan cikket, mely szükségletet elégít ki és eddig egyáltalán nem volt ismeretes. S mégis úgy a feltalálónak, mint az előállítónak le kellene mondani arról a méltó jutalomról, mely valami hasznos dolog alkotásával jár, ha nem sikerül felkelteni a szükségletet s az új cikknek kelendőséget szerezni.

Senkisé hivatottabb új cikkeknek kelendőségi piacokat szerezni, mint a kereskedő; s míg az egyik oldalon látjuk, hogy kereskedők, kik hivatásuknak teljesen megfelelnek, tevékenységükért a közvetítő üzérkedés révén bő jutalmat aratnak, másrészt egész sereg olyan kereskedővel találkozunk, kik működésük imént jelzett ágának semmi figyelmet sem szentelnek és folyton panaszkodnak, hogy az üzlet pang.

Azokat a kereskedőket értjük ezalatt, akik tekintet nélkül a tényleges szükségességre és figyelem nélkül arra, vajjon azok az áruk, melyekkel kereskedni szándékoznak, bőségesen és teljesen megfelelő módon mások által adtnak el, üzletet nyitnak, s úgy vélik, hogy eleget tettek, ha valamely árucikket, melyet kiválasztottak vagy véletlenül kínáltak nekik, egyszerűen raktárra vesznek, anélkül, hogy ez áru kelendőségéről is gondoskodnának.

Mennyire távol állanak ezek a kereskedők feladatuk teljes és helyes megoldásától, az mutatják néhány oly előállított példái, kik újonnan feltalált cikkekkel készítenek, s kiknek tényleg sikerült, új vagy kevéssé ismert árucikkeknek óriási kelendőséget szerezni.

Itt vannak például az erősítő és frissítő szerek gyártói, kiknek létezéséről néhány év előtt még senkinek tudomása nem volt. Tekintünk csak azokat a rengeteg összegeket, melyeket hirdetésekre és falragaszokra fordítanak; a számtalan orvosi vélemény is bizonyítja, mennyi fáradságot, találatkonyságot és pénzt kellett áldozni, míg mervadó személyeket a készítmények megvizsgálására és alkalmaztatására bírtak. Ezernyi eladási hely gyógytárakban és drogeriákban többé-kevésbé elősegítik felkelteni a közönség figyelmét. Röpiratok, — orvosokhoz, kórházakhoz, szanatóriumokhoz intézett szó- és írásbeli ajánlatok az erősítő és frissítő szerek részére híveket és vevőket szereznek e köröknek. Száz meg száz kereskedelmi utazó nap-nap után fáradozik, hogy e cikk részére újabb elárúsítókat keressen. — Mindenütt díjtalanul osztogatnak mintákat, hogy bárki személyesen győződhessen meg e cikkek

jóhatásáról. Űgyesen szerkesztett broszúrák és prospektusok milliószámra rugó példányokban terjesztetnek, s mindez oly célból, hogy kelendőseget szerezzenek e cikkeknek, pedig azokból az egyes vevő alig néhány fillér értékűt vásárol.

A kelendőség eléréseért ilyen erőlyes sokoldalú küzdelmet nemcsak talán eddig ismeretlen, mulhatatlanul nem szükséges cikk bevezetése kedvéért fejtenek ki, hasonló fáradozásokat látunk például a gázizzófény bevezetése körül. Ez olyan találmány, melynek célszerűségét kétségtelenül belátja mindenki és célja kevesebb költség mellett sokkal több világosságot elérni. Nem kevesebb fáradozásba kerül egy új szárvíz — bárha a legjobbat is — forgalomba hozni, s hasonlóan áll a dolog olcsó és izletes élelmiszerek bevezetése körül is.

Minden kereskedő, bárminő cikke is legyen és bármily mennyiségben, bárhol is akarja azt eladni, e tényekből azt a tanulságot merítheti, hogy fáradoznia kell, s hogy miképpen kell fáradoznia, hogy árujának kelendőséget biztosítson. Aszerint, amint valamely árucikket bemutatnak a közönségnek, miképpen leszik azt hozzáférhetővé, miképpen ajánlják szóval és írással — minden rendelkezésre álló hirdelési eszközzel; miképpen demonstrálják az előrusítandó cikk alkalmazhatóságát, ingyen minták, bizományi raktár, próbára való megrendelhetőség stb. segítségével miképpen hozzák közelebb a közönséghez; mindez rendkívüli fontossággal bír; ettől függ, vajjon még a legjobb, legolcsóbb árucikkek egyáltalán szerezhető-e megfelelő kelendőségi piac.

Még a legszegényebb vidékeken is van bizonyos cikkeknek kelendősége, ha azok mindjárt csak filléres cikkek is — gyermekeknek való cukorkák vagy egyebek! Csak ahol a népesség vételeje nem elegendő, hogy mindazoknak, kik valamely hasonló cikket kínálnak, megfelelő nyereséget nyújtsanak, kell a kereskedőnek — a magyar ipar emelése kedvéért is, a maga érdekében is — igyekezni vevőit másutt keresni vagy

más cikkek kelendőséget szerezni. Akiknek ez sikerül — és jó, meg olcsó árúnak mindenütt van még megfelelő kelendősége — sohasem lesz oka rossz üzletek miatt panaszkodni.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Körjegyzői székely.** A drávacsányi körjegyzőség ketté osztásával létesített új körjegyzőség székhelyét az alispán, Nagyfalura tette, a melyet az érdekelt községek közül néhányan meglebbezván, a folyó évi február 11-én tartott törvényhatósági közgyűlés olyképp változtatott meg, hogy a körjegyzőség székhelye Drávavásárhelyen legyen. Ez utóbbi határozatot Nagyfalú, Tótfalu és Zrinnyfalú ismét meglebbeztek s most a belügyminiszter döndött véglegesen ez ügyben, megváltoztatva a vármegye határozatát és az alispán határozatát hagyta jóvá, azaz az új körjegyzőség székhelyét Nagyfalut állapította meg május 8-án kelt rendeletével.

— **Áthelyezett bíró.** Fehér József csáktornyai kir. járásbírósi albiró saját kérelmére a keszthelyi kir. járásbíróshoz helyeztetett át.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A főispán Lukmann Nándor okleveles jegyzőt a Csáktornya-Vidéki anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetőhelyettesé nevezte ki.

— **A csáktornyai határrendőrségi kirendeltség,** melynek f. évi apr. 1-én kellett volna megkezdenie a működését, most hurcolódik Csáktornyára. Az irodai felszerelések már megérkeztek s most rendezik be a hivatalt és folyó hó 28-án kezd meg működését a kirendeltség, ha csak valami közbejött akadály folytán ez ismét későbbre nem marad, mint hogy már két ízben elhalasztott a hivatal működésének a megkezdése.

— **Eljegyzés.** Vegh Mihály bródi (Szlavonia) m. kir. államasuti tanító eljegyezte Kolarics Mariskát Csáktornyáról.

— **Házasság.** Szieger Tóbiás, m. kir. postaállású június hó 2-án tartja esküvőjét Zimitz Juliska kisasszonnyal Nagykanizsán.

— **Pártértekezlet.** A zalamegyei függetlenségi párt megbízásából Tamás János dr. perlaki ügyvéd folyó hó 21-én értekezletet hívott össze Csáktornyan a Pecsornik-féle vendéglőbe, mely értekezlet Filipp Lajos plébános, a kerület országgyűlési képviselőjének és Tamás János a megyei központi függetlenségi párt megbízottjának közbejöttével a kerület számos választójának részvételével tartott meg. Az értekezlet elhatározta, hogy a csáktornyai választókerületben megalakítja az állandó függetlenségi és 48-as párt szervezetét s a megalakulást folyó évi június 2-ára összehívandó népgyűlés kapcsán fogják megvalósítani.

— **A katori Mura szabályozás ügye** már rég idő óta húzódik s most ugyiltszik végre nemokára megs valósul a szabályozás. Ugyanis a földmívelési miniszteriumban már teljesen elkészültek a szabályozás tervezetével és ennek kapcsán megállapították a szabályozásra szükséges költségek, mely 101729 K 73 fillért tesz ki. Ez összegből az építőanyagok beszerzésére és a kiszállításokra a földmívelési miniszterium 52872 K 44 fillért ad, míg a többi 48857 K 29 fillér szükségletet az érdekelt fedezik. A szabályozási munkálatokat a jövő évben fogják megkezdeni.

— **Kivándorló és a hadmentességidij.** A m. kir. belügyminiszterium meghagyta az utlevelek kiállítására jogosult hatóságoknak, hogy a külföldre való utazás, vagy kivándorlás céljából igényelt utleveleket csak akkor állítsák ki, ha az utleveleket igénylők a hátralékos, valamint az utlevél lejáratának éveire kivetendő hadmentességi díj lefizetését igazolják.

— **Gyufa a gyermek kezében.** Folyó hó 16-án Bratkó István bányahegyi lakosnak a pajtája kigyuladt és nevezett lakosnak lakóháza, 2 melléképülete, gazdasági eszközök, egy sertés 6 szopós malacal elégett. De ettől a tüztől meggyuladt és elégett két szomszédnak az épületei is. Nevezetesen leégett Skvorc Jánosnének a lakóháza 4 melléképülete a benne volt gazdasági eszkö-

T Á R C A.

A világtalan világossága.

(Folytatás.)

A csapláros úgy fogadta, mint régi ösmérsőt.

- No, Gábor, megint ide vetőtől?
- Ide, ám, még pedig nagy sor hozott ide.
- Nana, csak nem házasodol?
- De, bizony, uram, arra fanyalodtam. Eltalálta.

— Elment az eszed!
— Inkább mostan jön meg. Nem élet ez így, pár nélkül. Higyje meg! Nekem ne mondja senki, én tróbiáltam.

— Volt párod eddig is. Hát a Naca faképnél hagyott?
— Dehogyan hagyott. Éppen őt választottam ki magamnak.

— Derék fehérnép.
— Derék, dolgos, hűséges, asztán vékgyeppen szeret.

— Eddig is megosztotta veled a sorodat.
— Hát épen ez az. Ha rossz sorban kitarított mellettem, most, jó sorban, mint asszony, antu inkább szegődik hozzám. . . Kocsmásos ur, hozzon egy liter rakiat. De finom legyen ám! . . . Betszem vele ennek az esztendőnek az ajtaját.

— Olyan pálinkát hozok, Gábor, amilyent drágapád se ivott még.

- Erős legyen!
- Erős, akár a — sörélesztő.

Eközben becsoszogott viseltes öltözékében a menyasszony is.

Nagy, dőhder teremtés volt.
Nyulánk, csontos, kerek arcu. Nem szép, de nem is csunya. Ha nem rongyok lógnának róla,

egész csinos lenne. Összecsapott haja az arcába lóg. . .

Repecskes bőru kezét hol az átellenes ruzártájába stlyesztette, hol meg keresztbe fonta duzzadt keblén.

A szoknyája prántyás, a »levesrékije« fozladozott, a boeskorát csak az imádság fűzi ösze. De ez az arc mégis érdekes halavány barnaságával, azokkal a megejítő díbárná szemekkel, picit, sompiros ajkakkal, melyek élvitegen pittyednek föl időközönként.

Amint a korcsmásos oda állítja a litert az asztalra, előkerül a tarisznyából a kolduit csurka, fokhagymás kalbász, a kötőből a kenyérkaraj, a mellédzöböl a kusztora s az egyik kuckóból egy vándorló, aki eddig az árnyékban melengette tagjait. A kályha tőszomszédságában, végig nyujtozva egy padon, hogy melegedjék is, meg pihenjen is, meg az árnyék is elfődjé.

Eddig csak fűlett a sutban, de most már a »tettek mezejére« akart kilépni.

A csapláros bement a benyitóba vacsorázni, A jegyespár rá tehenkedett a főtetlen asztalra és hozzá látott, farkas etyepetyével, a falatozáshoz.

A vándorló ott sunnyogott, álalkodott a hátuk mögött és csak az alkalomra várt, hogy beleavatkozzék a beszédbe. Vagy inkább az — eszemiszomba.

De ezek csöndesen eszegettek. Csak a csámcsogásuk árulta el étkezésüket.

Addig amaz, korgó gyomorral, kidülledt szemekkel, mohón, mint egy kőlyök vizsla, lebzsel a háttérben.

- Sótalan ez a csurka. Hördül föl a vak.
- Hát csak sózd meg.
- Ha vóna mivel.

— Só tetszik? Mindjárt hozok én! — Kiáltott föl az idegen és szaladt a söntésbe sóért.

Aztán diadalmas arccal tette a koldusok elé, lesve a hatást, sunnyi képpel, vágakozó tekintettel.

— Ki maga? kérdi a vak.
— Szegény vándorlegény. Fehtőlök. De igen rosszul megy nekem, már 2 napja éhezem.

— Hát mért nem szó. Vess neki, Naca, hadd lakjék jól szegény tezdvr!

A vándort nem igen költött unszolni. Előszedte bicskáját és kutya étvágygylátott a dologhoz.

Aztán már csak teli pofazacskóbol eregette a szót, mint pók a szövedéket.

— Már régi házasok?
— Ujjé — vihogott a lány, — még egy percesek se.

Hogyan? Hja, vagy ugy! Persze, persze! Jó ez a kőbász.

— De jó ám! . . . erősítette a vak is.

— Csak igen sós! Az ember megszonjuhozik rá.

— Hát itt van az üveg. Csak szólni köll. Szabadon ihatik a flaskából. . . Szegény tezdvr! Kulya sor. Én tróbiáltam.

No, a legény derekasan föl is kortyogtatott. Jókora helyet szorított az üvegben a levegőnek.

A többiek sorra követték a példát. Még pedig emberségesen.

A második üvegnél rágyujtottak és szóba ereszkedtek.

A vak kezdte. Nagyokat pöffogtet, alátámasztva bal tenyerével a jobb könyökét.

— Hát épen jókor vezette kigyelmedet hozzánk az Isten, éppen vőfényt akartam keresni.

Folyt. köv. **Haller Jenő.**

zökkel és Kurmics Jézsefnek a lakóháza, 3 melléképülete és szemes gabonája. Bratko István 840 K, Skvorc Jánosné 570 K és Kuzmics József 614 K értékű kártszenvedtek. Biztosítva egyiknek se volt semmije se. A tüzet Bratko Istvánnak György nevű 7 éves fia idézte elő úgy, hogy magára hagyatva az apja pajtájában levő szalmát meggyújtotta s mikor az már erősen égett, elszaladt a tűz színhelyéről. Mire észrevették a házbeliék a tüzet, már eloltani nem lehetett.

— **A kosárfonó fűz tenyésztése érdekében.** A hazai háziipar egyik legfontosabb faja a szék- és kosárfonás, a mely különösen télviz idején, amikor a mezei munka szünetel, a talu népének egyedüli biztos keresetforrása. Ehhez azonban nagymennyiségű fűzra kell. A földmívelésügyi miniszter akként akarja a fűzfatenyésztést intenzívebbé tenni, hogy azon községnek, amely 1—2 holdas nemes fűzfa telepet állít fel s azt 50 cm. mélyre megforgatja, holdankint 100 korona segélyt és ötvenezer darab fűzdugványt adományoz. A kérvényeket november 30-ig kell benyújtani a járási hatóság útján.

— **Lipót K.** Magyarország legnagyobb cirkusza (80 személy, 36 ló) ma délután 4 és este 8 órakor tartja utolsó előadásait Csáktornyán a vásártéren felállított óriási sátrában.

— **Postai ügynöki megbízás.** A pécsi posta és távirtda igazgatóság az újonnan rendszeresített orehovicai posta ügynökség vezetését Pintarics Pál orehovicai körjegyzőre bízta.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Tokody Ferencet a muraszerdahelyi állomás előjáróját. Ifjú neje, született Korpitsch Lujza f. hó 25-én elhunyt. Tegnap lemelték el Muraszerdahelyen nagy részvét mellett. Családjától a következő gyászjelentést vették: Tokody Ferenc, ugy a maga, valamint az alólirottak nevében fájdalomtól mélyen sújtott szívvel tudatja, hön szeretett feleségét, hön szeretett leányát, hön szeretett testvérét, Tokody Ferencné szül. Korpitsch Lujzának f. hó 24-én reggel 2 és negyed órakor, életének 27-ik, a legboldogabb házasság 6-ik évében, rövid, de kinos szenvedés és a haldoklók szentségének ajtatos felvétele után bekövetkezett gyászos elhunytát. Drága halottunk földi maradványát f. hó 25-én délután 5 és háromnegyed órakor helyezték a helybeli róm. kath. temetőben örök nyugalomra. Az engesztelő szent miséidőszak f. hó 26-án reggel 8 órakor fog a helybeli plebánia templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Muraszerdahely, 1907. május 24-én. Örök béke lengjen haló porai fölött! Tokody Ferike, Ilonka, Iduska, Bözsike, Béla, gyermekei. Korpitsch József, Henrik, Ida, Rezső, Károly, Anna testvérei.

— **Új postaügnökség Muraközben.** — Zalavármege területén Orehovica községben a m. kir. postaügnökség elnevezéssel f. év május hó 21-én a perlaki m. kir. posta és távirtda hivatal ellenőrzése alá helyezett postaügnökség lép életbe, melynek forgalomköre Orehovica, Podbrestz, Vullaria községekre és Orehovica, Ovcarnica majorokra és Szentkereszt pusztára terjed ki. A nevezett új postaügnökség bárhová szóló levélpostai küldemények, továbbá csakis a belföldre, Ausztriába a megszállott tartományokba és Németországba szóló 1000 kor. értéket meg nem haladó pénz és csomag küldemények felvételével, leadásával és utalványok, nemkülönbön postatakarékpénztári ügyletek köz-

vetítésével van megbízva. A postaügnökségnél takarékos és cheque betét csak 1000 korona erejéig fogadjatik el. A nevezett postaügnökség összekötését a perlaki postahivatalhoz naponként közlekedő gyalogküldő járat útján nyéri.

— **Iparos munkások jutalmazása.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a hazai kereskedelmi és iparkamarák együttes kezdeményezése folytán az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmának és jó magaviseletének jutalmazására száz, egyenkint 100, azaz százszáz koronás állami jutalomdíjat rendszeresített, mely jutalomdíjából 6 nagyméltósága az ipari munkások számára alapján készített felosztási tervezete szerint a soproni kamara területén hat fog szétosztásra kerülni. A jutalmazások iránti javaslatlétel és a jutalmak kiosztása a kereskedelmi és iparkamarák feladatát képezvén, a gyárosok, közép- és kisiparosok legkésőbb ez év június hó 15-éig közöljék a kamarával azon munkásaik névsorát, az azokra vonatkozó és a jutalomra való érdemességét bizonyító adatok kíséretében, kiket a szóban levő jutalmakra érdemesnek tartanak. A jutalomra való igény előfeltételei: 1. magyar állampolgárság; 2. teljes ipari munkában való állandó alkalmaztatás; 3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében; 4. a rendes munkabér, a munkakéretet évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat. Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvel vagy annak hiteles másolatával bizonyíthatók. Ugyanazon munkás a szóban levő jutalomban csak egyszer részesülhet.

— **Vásár.** A 22-iki szentilónai vásárnak igen jó idő kedvezett. Felhajtattott összesen 1800 drb szarvasmarha és 2200 drb ló. A vételkedv igen lanyha volt. Ennek oka valószínűleg az első napon Perlakon és Varazsdon megtartott vásárban, de leginkább az előre látható takarmányhiányban kereshető. Eladatott összesen 643 szarvasmarha és 520 ló.

— **Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók számára.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a gazdasági ismétlő-iskolák vezetésére hivatott néptanítók gazdasági kiképzése céljából folyó évi július hó 15-től bezárólag augusztus hó 10-ig az algyógyi, adai, békéscsabai breznóbányai, csákovári, csikszederadi, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karcagi, kecskeméti, komáromi, lugosi, nagyszentmiklósi, rimaszombati, szentimrei, szilágysomlyói és szabadkai földmívelésiskolán 20—20, összesen 340 néptanító számára négyhetes mezőgazdasági tanfolyamot rendez. Ezen tanfolyamra felveendő minden egyes néptanító 100 (egyszáz) K általánosan részesül, melyből utiköltség, ellátás, szóval minden költség fedezendő. A tanfolyamra tényleg alkalmazásban levő oly néptanítók vételnek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamon még nem vettek részt. A tanfolyamokra felvételt kívánó tanítók eziránt az illetékes tanfelügyelőségnek tartoznak kellő időben jelentkezni. A kir. tanfelügyelők a folyamodók névsorát a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez terjesztik fel, a felvétel pedig a vallás- és közoktatásügyi miniszter kijelölése alapján fog történni.

— **A budapesti „Zalamegyei kör”** f. hó 18-án tartotta meg Havas Vilmoselnöklete mellett 11-ik rendes közgyűlést, mellyel egyúttal első évi működést bezárta. Az előterjesztett titkári évi jelentés, valamint a

pénztári zárszámadás szép sikerről tesznek tanúságot. Ezeknek tudomásul vétele után a nyári szünetidőre ez ügyek vitelével az elnököt (I. Bpest VI., király-utca 38. I. 25.) és Neumann József pénztárnokot (I. Bpest VI. Lázár-utca 18. II. 17.) bízták meg, kik mindennemű felvilágosítással szívesen szolgálnak.

— **Ki kérheti a szövetkezet feloszlását?** Az utóbbi időben gyakran merültek fel esetek, hogy a fogyasztási szövetkezetek ellen a helybeli kereskedők az okon emeltek panaszt, és kérték a szövetkezet bírói uton való feloszlását, mert az nem tagoknak is eladott árukat, ekként üzleti működését a keresk. törvény 223. §-ában megjelölteltől eltérő célokra terjesztette ki. Az első bíróságok többnyire helyt adtak a kereskedők panaszának, ellenben a felső bíróságok állandóan arra az álláspontra helyezkedtek, hogy nem szövetkezeti tagok a szövetkezet feloszlását nem kérelmezhetik.

— **A lóherések kezeléséről.** Ha kellő termőerőben akarjuk tartani a lóheréseket, megfelelő kezelésben kell azokat részesíteni. Ez a kezelés a következőkben áll: Mihelyt a védnövény lekerült, gondosan megvizsgáljuk. Ha foltokat találunk rajtuk, ezeket el kell tüntetni oly formán, hogy az első kiadó eső után bevetjük őket. Előzőleg persze fellazítjuk a talajt. Ha a magot bevetettük, célszerű a területet lehengetelni. Ilyen időben a lóherések további kezelése abból áll, hogy fölültrágyázzuk azokat. Erre a célra műtrágyát, vagy trágyalét használunk. Legyen gondunk arra, hogy ezt a felültrágyázást ne alkalmazzuk túlkésőn, mert ilyen esetben azt fogjuk látni, hogy a lóherés nagyon buja fejlődéssel megy át a télbe, ez pedig azért hátrányos, mert kipállás következménye. Fontos a lóherések fejlődésére az is, hogy azokat összel kaszáljuk, vagy legeltessük. Persze ezt helyesen és megfelelő időben kell elvégezni. Ha a lóherés erős fejlődést mutat, akkor feltétlenül kaszálni kell azt. A kaszálást nem jó későre halasztani, mert ebben az esetben a lóheré a téli idő beálltaig nem fejlődik kellőleg, illetőleg nem tud erősödni. Ami pedig a legeltetést illeti, nem felesleges a figyelmeztetés, hogy azt óvatosan kell elvégezni. A pásztor vigyázzon arra, hogy az állat ne legelje le nagyon erősen a lóherét, mert akkor nem tud eléggé kiszarjadoszni a lóherés. Legeltetésre szarvasmarhát használjunk.

— **A varrótűk drágulása.** A két legnagyobb osztrák varrótűgyár a gyengébb minőségű varrótűk árát a nyersanyag drágulása és behozatali vám emelésére való utalással 20 %-al felemelte. A finomabb minőségű varrótűk ára egyelőre változatlan marad. A németországi varrótűgyárosok az árakat szintén emelni akarják.

— **Majális.** A Csáktornyai Iparosifjakegyesülete vasvaszi mulatságát Urnapján, esetleg vasárnap tartja meg a Gabrec-féle vendéglőben. A zenét Sárközy zenekara szolgáltatja.

— **Kertmegtisztítás.** A Herczeg Sándor-féle vasuti vendéglő kerthelyisége a volt kedvezőtlen idő miatt csak ma 26-án d. u. nyitattik meg Sárközy Testvérek zenekarának közreműködése mellett. E zenekar minden vasárnap délután ott hangversenyez.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Škola.

Približavamo se kraju škole. Dobro je ako malo preglednemo nazad sve na ono vreme čez koje su naša deca vu školu hodila. Gledimo kakova je svrha trudu i strošku. —

Koja deca su vu redu hodila vu školu sigurno da se to na njih pozna. Ali malo je takvih roditelja, koji svoju decu vu redu daju vu školu. Nebrinju se sa dušom svoje dece. Nekoji su i takovi, koji za prokletstvo držiju školu. Opet ima i takovih, kojim je dosta ako se dete vu knjigu nauči Boga moliti. Sa jednom rečjom svi su veliki neprijatelji škole.

Sigurno, da onda mora biti zakon koj tira roditelje na to, da svoju decu daju vu školu. Ako nebi bil zakon, onda bi svi onak činili, kak njim je drago, tojest nili jedan nebi dal decu vu školu.

Samo prosvetljeni narod more napredovati. Gledite Ameriku! Kak je na veliko zrasla, fabrike, znanstvo je na glasu, tam su glasoviti poljodjelavci i t. d. To sve je škola načinila tam. Tam se svaki človek rad vuči. — Malo njih ga koji nebi znali čitati i pisati.

A gledimo na suprot vu našoj domovini živi nekoliko rumunja (i koritarski cigani su rumunji, oni negovoriuju ciganski nego rumunjski) koji nisu nikad vidli školu. Koj je malo hodil vu navuk, te zna pisati i čitati on veče more pri njim biti pop (vlaški pop.) Koj najviše coprije zna, i koj najviše zna lagati njega za popa deneju. — Ovi popi tak vodiju za nos siromake ru-

munje, kak je hoćju. Ovi popi su najbolje proti tomu, da se vu rumunjskih selah škole podigneju. Jer znaju da onda je taki zbogom njihovomu kšeltu. Vu strašnoj sramoti kmici i smradu živi taj narod. A to zato jer je bez škole.

Škola je koja ima dobre učitelje vodi teljca naroda. Pak zato ako gde nemate dobroga učitelja, jer se i med učitelji najdeju nekoji koji se spozabiju iz sebe, najte školu kleti, nego zakonski zahtevajte, da se učitelj popravi. Osobito to je zlo, kada se vu vnoгих mestah radujeju tomu, ako je učitelj nemaren, jer onda deca moreju doma ostati — krave pasti.

Malo je takvih učiteljov, jer najviše njih je bez falinge, koji su pametna, učena gospoda. Pak zato zbog jednoga ili dveh ne moramo sve spotati. To jedno je istina, da od naučiteljov je navek vekši procent bolši kak od roditeljov, razumejući one koji nečeju svoju decu vu školu poslati

To je jedna glavna istina, da učitelj nikomu nemore vu glavu nalejati znanje, ako ga samo dvaputa pošleju vu školu na ljedem te ako ga doma nenuštraju, da naj knjigu zeme napre. Osobito oni roditelji su smešni, koji tak znaju reći. Mi je celu ljetu hodil sin vu školu pa ništ nezna. Ako gledimo kak je taj sin hodil vu školu, moramo videti, da je ovaj siučić više kak polovicu dnevoj zanemari. Koj učitelj tuži takove roditelje, bi ga iz sela stiral.

Premislimo si to sve sada na koncu školskoga ljeta, pa budemo vidli, da smo i mi roditelji vnoгo krivi.

Politički pregled.

Orsačko spravišće je počelo raspravljati zakonsku osnovu od gazdov i od slugov. Vnoгo ablegatov veli da je na ovoj zakonskoj osnovi još vnoгo treba popravljati, da siromaki ne trpiju zbog nje.

Jeden socialisti veli da je ovoga zakona tak gazdom kak slugom ne treba jer su tak gazdi, kak slugi proti njemu. Mismo veče vu zadnjim broju pisali, da kakav je odnošaj sada med gazdom i med slugom. Pa zato je treba da zakon zravna sadašnji stališ, da nebude navek svadja med gazdom i družinom. Od zakona bude se tak gazda, kak i sluga bojal. Ali i minister poljodjeljskih poslov, koj je tuliko napravil za poljodjelavce dobra je sam rekel, da ravno je zato dober taj zakon jer je pravičen tak za gazde kak za družinu. Nad zakonom se je sada po svetki opet započelo raspravljanje.

Vnoгo posla ima sada magjarska vlada sa horvati. Horvati bi radi, da se na željeznica uzakoni horvatski kakti službeni jezik. Vlada k tomu neče pristati, pak kak iz jednih novinah čitamo hrvatski ban je veče i nutri dal odpovedanje službe.

Hrvatski minister Josipovich Géza je sada bil pred kraljem, gde mu je dal račun od sadašnjeg položaja.

Horvati su raspravljali i sa magjarski ministri više puta. Sada vu sredu je opet bila rasprava. Sigurno, da magjarska vlada nemore popustiti, kaj se tiče višnosti magjarskoga jezika. To i tak bude vu zakon vpeljano, da i svaki željezničar mora znati i horvatski, da se more razmeti sa ljudmi. Ali službeni jezik je magjarski.

Z A B A V A.

Kinezka prirečja.

Kinezi nisu europskom kulturom zadahnuti izvan nekojih imućnijih i visoko stojećih, koji su imali priliku po europi hodati i dapače za svoje mladosti u Pestu, Beču, Parizu i t. d. u školu hoditi. Ja sam sam poznal dva mlada kineza, koji su godine 1867 na peštanskom sveučilištu philosophii slušali i za čudo — pri professoru Ferenczu za slavjanske jezike upisani bili.

Da pak poleg svega toga, što kinezi nisu našom kulturom zaodienuti oni ipak razumiju imetak sticati, dokazuje njihov prije 2—3 godine umrvši prvi minister Li-hung-tsang, koj je bil najbogatiji čoviek na zemlji, te proti kojemu su amerikanski Wanderbill, Astor, Rokkefeller bili samo kak komari naprama sršenu.

Ali da med njih ima i učenih ljudih dokazuje poznati niemacki pisac Ferdinand Heigl sa svojom ne davno napisanom knjigom pod naslovom: »Religija i kultura Kine.« Osobito su u toj knjigi zanimiva sa-

kupljena prirečja kinezka koja dokazuje, da kinezi nisu zadnji ljudi u kulturi, akoprem bi njihovem bokserom još puno i prepuno nauka o čudoredju bilo potrebno, ali takovih ima — Bog mi griehe odprosti — i pri nas dosta!

Hoću ovde nekoliko kinezkih prirečjah navesti, koje sam u Heiglovom izdanju čital kakti autentično kinezke.

Ako hoćeš svoje rodjake u dobroj volji uzdržati, prodaj njim na vieru, a ueterjaj nikada.

Tko je bogat ima rodbinu svih gradušov siromaka nepozna nitke.

Po tamnicah češ najti finije ljude nego po harmicah.

Ako si siromak nedođe ti nijedan bogataš u pomoć; ako li pak zbetežaš, to ti svaki znade savietovati vračto, koje će nefaljeno pomoći.

Ako nebo hoće dežditi, a vaša mati

opet zamuž poiti, nitko to nije mogući odvrnuti i zapriečiti.

Ona vrata su najbolje zatvorena, koja se slobodno odprta ostave.

I najbedasteši znade, kaj ta rieč »bog« znači; ali ima i velikih ljudih, koji neznaju kaj je to: »siromak«.

Makar je zvijezda kak voljna, ona ipak nemože miesecu nikaj pomoći.

Učeni ljudi govore o knjigah, mesari o marhi.

Cesaru nikad nije liepše i nikad se u svojoj palači bolje nenahadja, nego onda kad je glas, da je negde vani izvan residencije zbetežal.

Zlato i drago kamenje je zadnje, kaj se kupuje, a prvo kaj se prodaje.

Preveče pameti imati, još neznamenuje dosta imati.

KAJ JE NOVOGA?

— **KOLENDAR:** Majus 27. Ponedjeljk, Magdalena. — 28. Tork, Emil mučenik, Vilmoš. — 29. Sreda, Maxim biskup. — 30. Četvrtak, Telovo. (svetek). — 31. Petek, Petronella. — Junius, 1 Subota, Gracijana. — 2. Nedelja Erazmus biskup. — Evangelium ove nedelje je — jedan čovek je — veliku večerju priredil. — Pun mesec je majusa 27-ga tojest vu ponedjeljk ob 1 vuri 29 minutu vu jutro. — Vreme bude lepo.

— **Ruskoga cara** su opet hoteli vu luft pustiti. Ali za sada nije išlo njim po ruki. Jednomu oficeru koj je zmed carove straže su 80 jezer rubelov hoteli dati da njim put napravi do cara. Ali officer je to sve povedal caru. Pak se je tak cela stvar zeznala. Do vezda su više kak 80 ljudi — prijeli, koji su delniki urote proti caru.

— **Vu Austriji** je ovoga meseca 14-ga bilo glavno zbiranje ablegatov. Jako je zmešano to zbiranje još nije znati, kakova stranaka bude najjaka, jer na vnoгих mestah bude još drugo zbiranje. To se i do vezda more videti, da je vnoго socialistov došlo vu sabor.

— **Ormari za čmelce.** Honfi Lörinc više ormaričov proda za čmelce. Oni koji se radi sa čmelami barataju jim damo na znanje da sa ovimi ormari se čmele čista na novu formu moreju odgajati čmele i bolje se splati kak vu koš. Jer se sa tem i narod vuči zato preporučamo onim, koji hoćeju naj se opitaju pri Honfi Lörincu vu Zrinyifalvi (Kursánc).

— **Koji ljudi jeju.** — Jedne kölnske novine pišeju vu Južnoj Ameriki još jedni divji ljudi živiju, koji ne samo stranjске pojeju, koji med nje dojeju, nego i svoje pokolenje zakoleju i pojeju. Dovezda su bližu 100 ljudi pojeli tak, dok je on novinar tam bil, koj je opazival te ljudi i svojim novinam pisal o njih. Pri ovih ljudih i na sejmu tržiju človeče meso. Svaki najmenši greh sa smrtjom kaštiguju, da tak moreju imati navek dosta mesa. Prilikom jednoga boja je 13 stranjskih mrtvih ostala vu taboru ove su divljaki pobrali i taki napravili iz njih gulaš i pečenku.

— **Domača roba.** Kak smo već dali glas, mortl bude išlo po rukom, da i Csák-

tornya dobi jednu fabriku. Sadašnja vlada si za dužnost drži, da meštiju čim bolje podpomogne, da priliku da čim više meštrom, da fabrike skupno postavju gori. Ali k tomu da se čim više fabrikah postavi gori je ne dosta da samo vlada posluje, nego moramo posluvati mi svi. I to tak da nekupimo nikaj stranjske robe. Sve samo domaču robu, koja je vu domaćim orsagu delana. Tak nam penezi doma ostanaju. Tak budemo sami sebe podpomagali. Moramo strplivni biti i strpljivo podpomagati domaču robu, onda bude i pri nas došlo vreme da dobimo fabrike. Vu drugih orsagih ljudi ono nehasnujeju, kaj se nije vu njihovim orsagu delalo. Tak moremo i mi. Kaj nedobimo doma, nehasnujmo ono. Samo tak budemo postigli to, da orsag na veliko zrašte i gospodarstveno i vu meštiji.

— **Nazaj iz Amerike.** — Više ljudih koji su otišli vu Ameriku. bi sada nazad radi došli, ali nemaju dosta penez. Vnogi koji su iz Somogyvármegije otišli vu Ameriku i okojo Pittsburga imali delo, sada su pisali molbu Magjarskomu Gospodarstvenomu Družtvu da njim naj pomore, da nazad moreju dojt, jer drugač pogineju vu Ameriki. Strašno je kak ovi ljudi pišeju, ako je to sve istina. Moliju Boga da bi čim prije dimo došli onda nigdar više nebudu išli vu Ameriku. Kuneju onoga koj nje je ta vabil. Gospodarstveno Družtvo je sada započelo ove ljudi i penezno podpomagati, da budu mogli dimo dojt.

Pisec, koj ove redake piše, vu takovim mestu stanuje, gde je velika navada bila do sada vu Ameriku iti. Ali od kad je nekoj mladič došel dimo nazaj iz Amerike, svi otc i zaklinjaju da više nepošleju svoje sine vu vražju Ameriku. Jer sin, koj je dimo došel ili je lump te neće više delati, ili je betežen. Mladič niti jedni si nikaj nije još priskrbel vu Ameriki.

— **Trachoma.** Varmegjinski glavni doktor bude one ljudi koji vu očnoj boli vu trachomi boluju, 15-ga ovoga meseca vu Csáktorny i pregledal i to one koji su iz Drávavásárhelya iz Csáktornye i iz okolice iz Viziszentgyörgya, Drávacsánya, Muraszerdahelya, Murasiklósa, Bottornye i Belice. — Ovoga mececa 23-ga bude vu Stridó vizita za Strido i Felsőmihályfalvu. 23-ga popol-

dan bude vu Muraszentmarionu vizita za Muraszentmártonsku notarijusju.

— **U vazduhu željeznica.** Jedno od najdrskijih inžinirskih djela koje čovek može zamisliti jest željeznica u vazduhu, koja se u Čilesitu u Argentini diže do na sam vrh Anda, na visinu od nekih 16.400 stopa i, odatle snosi u dolinu zlatne srebrne i bakarne rude. Davno se već znalo za sva ta blaga sakrivena u ledu i snjegu, ali su mjesta, na kojima su se nalazila bila nepristupačna zbog provala i požara, planinskih rijeka i potoka, ledenih masa, itd. A preko svega toga sad se bez po muke prelazi na željeznici koja ide na vrh Anda. Jedan krak čeličnoga kabla vuče jedne vagona gore u majdane, a drugi puni dolje u ravnicu. Pruga se iznajprije za nekoliko kilometara diže samo za 5%, ali, čim predje dva tunela penjanje je sve strmenitije i strmenitije i najzad prelazi i 30%. Polazeći iz zelene i sočne doline, pa lebedi iznad ponora i bezdana, pruga se na postjetku gubi u snijegu i ledu, nekada samoj pustoši. Danas je sve to uživljelo, jer se svaki dan sa vrh Anda spušta u dolinu po 500 tona rude.

— **Amerikanski trgovci.** Svi članovi nove ruske dume dobili su prospekte jednog oseguravajućeg američkog društva i u isto vrijeme i poziv da što prije osiguraju život. Da bi još sigurnije pridobilo dobre mušterije i dalo im što više hrabrosti, društvo je uz prospekt poslalo i listu imena svih onih Rusa koji su kod tog društva bili osigurani, a u toku posljednjih triju godina ubijeni od terorista.

— **Osnova novog suezkog kanala.** Iz Londona javljaju, da se u engleskim političkim trgovačkim krugovima mnogo govori o izgradnji jednog drugog suezkog kanala, što bi ga Engleska htjela izgraditi za svoje novce i samo za sebe. Engleska hoće da sebi spremi put u Indiju, koji bi više odgovarao današnjim njenim potrebama nego li sadašnji suezki kanal. Pri tom namjera engleska sebi pridržati sva prava glede prolaza kroz novi kanal. Novi kanal stajao bi 24 milijuna funti sterlina. Sadašnje suezki kanal odviše je plitak i uzak. Velike englezke ladje nemogu suezkim kanalu prolaziti, jer je samo 27 stopa dubok, a 121 stopa i pet pedolja širok. Još nije odlučeno

Tko neće biti prevaren, neka pita u trih štacunih za cienu.

Velika veselja budu za cienu velikih bolih pribavljena.

Tamnice su zatvorene dan i noć, pak ipak uvijek pune; cirkve su uvijek odprte pak ipak uvijek prazne.

Najpametnija žena dobi redovito uvijek najbedastijega muža.

Lefebvre.

Šnajder Molin, koj je imal svoj štacun u palači »Royal«, baš je jednog jutra, kad ga je odprl, van izvešival gotove komade oprave, kad ga na jedankrat netko po ramenu čvrsto nepotrepeče. Zlovoljno se okrene i vidi pred sobom velikoga jakoga muža u generalskoj uniformi stati.

»No, kako je, Molin?« — zapita ga general.

»Ne baš najgore«, — odgovori šnajdar

ves zabezeknut, neufajući se generalove ruke dotaknuti, koju mu je ov pružil.

»No, pak kaj si ti tak bogat postal, — da svojega staroga prijatelja ruku niti prijeli nećeš?« — zapita ga general.

»Prosim za odprošćenje« — odgovori krojač — »ali ja neznam skim imam sreću . . .«

»Kaj poslije deset godinah ti već nepoznaš tvojega najboljega prijatelja, s kojim si mnogu čašicu rujnog vinca iztrusil, tvojega prijatelja Jošku Lefebrevrea? — Samo se neprenjavljaj! — Hodi sim na moja prasa, makar sam i maršal i herceg Danciga. Ja se danas pozivam na zajutruk k tebi, daj nekaj dobra donesti . . . mi ćemo nazdraviti našemu prijateljstvu, a sutra pak dojdeš ti k meni na obed; moja hercigica nije takaj nikaj gizdava, jer ona nije zaboravila, da je marketenderskog barilca nosila.«

Molin je bil izvan sebe od veselja, bježal je sim tam kakti bez glave pripoviedal je svojim dieticom: »Evo gledajte to je moj prijatelj Joška! — I daval je posve konfuzne naloge za pripravu zajtreka.

Herceg od Danciga se je iza toga za-

bavljal gledanjem izlogah raznih trgovinah uzduž ulice i nije se malo osupnul, kad ga netko po ramenu klopi, baš onak, kak je on malo prije krojača Molina, te izmuca nekoliko riečih, kad mu ov reče: »Ja sam svoju novčarku izgubil, ili su mi ju vkrali. Došel sam u nieku kavanu i kad sam hotel platiti, nisam našel kod sebe novac. Pomozite mi te izplatite moj račun ovomu kelneru ovde, koj me sledi, za da nebudem. moral svoj incognito odkriti.«

Gospodin koj je tak govoril, bil je još dosta mlad čovek te je bil oblečen u punošeni modri kaput, a na glavi je imal staroga škriljaka. Kad je herceg kelnera izplatio, prijel je taj stranjski gospodin maršala pod ruku te ga je jednostavno sobom: vodil. — »A naš zajtrek?« — vikne krojač za prijateljem, koj mu je potajna znamenje daval, da neka bude tiho.

Kad je šnajdar ta znamenja zarazmel, te se zlovoljan u svoj štacun povrnul, rekel je putem iduć stranjski maršalu:

»Baš sam vas u pravo vrijeme našel. Vi ćete me sprovesti i liepo poznanstvo načiniti. Ja idem k Bertholetu te mu moram

kako će se graditi novi vodeni put. Ako se bude doticao egipatskoga područja, morati će najprije evropske vlasti dopustiti da se izkopa

— **Mjesec kao nadničar.** Pod tim naslovom čitamo u časopisu »Kosmos« organu istoimenog društva prijatelja prirode: Da će u zemlji se nalazeći slojevi kamenoga ugljena jednom biti iscrpljeni, to se neda poreći. Ali ako bi pesimiste htjeli odlati zaključivati, da će time biti kraj i velikoj tehnici i svemu kulturnomu životu na zemlji, tad bi to značilo omalovažavati odnose ljudskoga duha prema kosmičkim i fizikalnim silama, koje oživljuju svemir te kao da samo, na to čekaju, da ih stavimo u službu našega napredovanja. Jedan veoma zanimivi primjer za to izvješćuje Max Marija v Weber. Veliki engleski mjernik Robert Stephenson gradio je od godine 1846. do 1850. znameniti željeznički most od Walesa u Anglesy, koji sastoji od dvie paralelne pravokutne cjevi ili tunela. Kad se radilo o tome da se te cjevi, koje su bile teške 20.000 centi dignu s obale na kojoj su bile sastavljene na stupove mosta, dao je Stephenson za osjeke pod njih rinuti pontone (ladje mostarice), koje je plima digla i tako ovaj veliki teret uzvisila, da ga je trebalo samo prevaljati na stupove mosta. Na ovaj je način mjesec obavio mjesto ljudskih ruku ovaj kiklopski posao.

— **Nezasetljivi Amerikanci.** Amerikanci su već počeli Evropljanima da dižu i stare crepove za kuća, samo da oni imaju što starinsko; a već kad naidju na što istinski starinsko i vrijedno, plaćaju trostruku cijenu koja se za iste stvari može dobiti u Evropi. Sad je nedavno opet odnesena u Ameriku jedna umjetnička zbirka. Kupac joj je Morgan, koji spunom puncatom kesom putuje pa sve što je starinskog trpa sebi u džepove. Putujući tako došao je ovih dana u Belgiju i tamo posjetio jednoga, ministra koji u Anderlentu ima jednu flamansku kuću, najsavršnijih tip iz prvih desetina šesnajstoga vijeka. Morgan je sad kupio sve

umjetničke stvari vu ovoj kući: namještaj, starinske knjige, slike, oružje itd. pa je sve lijepo zavio, spakovao, udario im etiketu, i poslao ih u Newyork, tamo će sad za ovu divnu zbirku podići naročitu kuću, koja će u svemu ličiti na onu flamansku kuću u Anderlentu. Kažu da je Morgan cijelu zbirku kupil vrlo jeftino: platio je svega šest milijuna kruna. Belgijanci smatraju da im je ministar vrlo nekavalirski postupal što se, kao je već htel da prodaje takve rijetkosti, nije prvo državi obratio: on to vjerovatno nije uradio zato, što mu država jamačno ne bi dala šest milijuna kao ovaj Amerikanac.

— **Prisutnost duha.** Engleskom pjesniku Senfou desilo se, da se jednom nadje sa jednim od svojih vjerovnika i to baš u času, ka je bil u brijadnici i kad ga je brijad već nasapunal tako da nije mogao pobjeći. Koristeći se ovom zgodnom prilikom vjerovnik zatraži odmah od pjesnika, da mu vrati petnajst funti sterlinga jer, veli, dosta je što već pet godina čeka. Nasapunjeni Seofa zapita ga ljubazno, bi li htio malo da se strpi, dokle ga brijad obrije. Razumije se, da se vjerovnik obradovao i izjavio, da će rado dotle pričekati, a pjesnik se okrene brijadu s riječima: »Vi ste prijatelju, svjedok!«, pa se onda diže sa stolice, obrisa bradu od sapuna i ode neobrijan rekavši, da se od sad više nikad ne će brijati.

— **Mudri Šalomon.** »Nedeljni Časopis za njemačka šumare« pripovijeda ovaj zanimljiv slučaj, koji će se lovcima dopasti i smatrat će ga kak slučaj iz »lovačke literature« ali je u samoj stvari istinit. Jedan šumar u dolnjoj Bavarskoj, obilazeći šumu, zateče tri zvjerokradice, baš kad su parali ubijenog jelena. Puške su im bile prislonjene uz jedno drvo. Čim su smotriili šumara, lopovi su se izgubili u šumi, prije nego što je ovaj mogao da ih napši a puške ostaviše. Šumar ih uzme i dojavu slučaj oblasti, izjavivši samo sumnju, jer bi jednog od njih nije mogel prepoznati. Pred Sudom su ok-

rivljeni uporno poricali. Svaki je tvrdil da nije bil vu šumi, kak god što ne htjedose priznati ni da su puške njihove. Ne mogavši ih uhvatiti u protivuriječju, sudac će im najzad reći sasvim ravnodušno: »E dakle vi to niste bili. Možete ići, uzmite svaki svoju pušku!« Tek što je to sudac izgovorio, a oni svaki drž za svoju pušku, da odu. No državni odvjetnik je bil još hitriji, da ih sad s boljim rezultatom optuži.

— **Koliko je novaca popušeno vu februaru.** Uprava ugarskog državnog monopola duhana izdala je službene podatke, koliko je primljeno za duhan odnosno koliko je popušeno duhana vu mjesecu februaru. Po tim podatcima vu rečenom mjesecu popušeno je duhana, cigara i cigareta za 15,538,702 kruna. Ako se sravnj sa mjesecom februarom prošle godine, onda izlazi da je u februaru ove godine popušeno za dva postotka više. Zaista ogromna svota, koja se popuši, a šta bi se sve sa tim novcem moglo učiniti, da se upotrebi na kakvu pametniju stvar.

Nekaj za kratek čas.

Čuden naslov.

Vu jednim varauš gde je biskup stanunal, hodi od hiže do hiže jeden vigec i ponuja Petru Pavlu svoju robu. Ali zahman si brusi noge gospon Smüle, niti za jeden zlizani filler nemre prodati. Nazadnje dojde do biskupove rezidencije i najenput se mu razsveti obraz, misleć, da bu tu itak nekakov gšeft napravil. — Kak dojde do cancellarije, vidi da na vrati sledeći naslov stal: »Ora et Labora.« Kaj tuliko znači po našim jeziku: »Moli i delaj.« — Aha veli vu sebi Smüle, koj je ne razmel latinski, tu mora nekakova visoka p.ršona biti, da tak lepo ime ima. Tu bumo bržčas gšefta napravili.

Ran je stel kućiti po vrati, kada vun stane pisar kaptolona. —

Ako se ga nefkanim, oni su prečastni gšospon Ora? pita vigec.

Ne, — odgovori pisar — ja sam samo Labora (tobož delaj) a Oremus gospoda v kancelariji sediju i pušiju.

Na cugu.

Kontrollor (koj pregleda na cugu karte putnikom): Kartu prosim, kartu!

Jeden putnik: — A kčemu vragu njim karta, im njih i bez karte odpelja cug. — Kak budu gud lepo prosili ja njim bogme svoju nedam.

Nigdar!

Dojde cigan na zdavanje, gde ga pita pop:

Tak nigdar neostaviš svoju tovarusicu? Nigdar! — odgovori cigan — samo da pojdem igrat na gustovanje ili v krčmi.

Rhosóczy Elek

Gabona árak. — Clena žitka

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	pšenica	17.15 —
Rozs	Hrž	14.45 —
arpa	Ječmen	13.00 —
Zab	Zob	14.50 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	12.40 —
Fehér bab uj	Grahí beli	16.00 —
Sárga bab	» žuti	12.00 —
Vegyes bab	» zméšan	12.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	20.00 —
Lenmag	Len	20.00 —
Tökmag	Koščice	18.50 —
Bükköny	Grahorka	13.00 —

dati naputnicu na 100.000 srebernih talirah.

»Ja ga nepoznam.« — veli general.

»Sve jedno.« — veli stranjski — »to je glasovitu muž, na veliko učeni kemičar, koj je baš sad znamenitu stvar iznašel.«

To je hercegu bilo prilično sve jedno, jer on druge zasluge nije niti poznal, niti za zasluge držal, kak soldačke, ali stranjskoga je moral sprovesti i njegove dugocastne govore o kemiji slušati. Kad je poslie stranjski pri kemičaru svoj posel obavil a herceg se nad spomenkom njihovom dugocasil, prime stranjski opet maršala hercega pod ruku, sedne se u bližnji fiaker te se dopela snjim u palaču »Royal« pred šnajdarov stacun. »Evo sam vam natrag dopelal vašega gosta« — veli Molinu.

»Nebi li izvolili i oni s nama« — pozove ga Molin uljudno.

»Hvala liepa« — odgovori stranjski — »moram se domov žuriti!«

»Ah samo se neka s nami sednu« — veli krojač — »ja sam se za razne delikatese poskrbel, kakove oni nemaju svaki dan.«

»Vrlo mi je žal« — odgovori stranjski — »ali mi nije pod nikakov način moguće. Prosim neka mi dozovu fijakera bližel.«

Šnajdar to učini i stranjski se odpelja.

»Tko je taj gospodin u tom starom zlo-

načinjenom kaputu?« zapita krojač svoga prijatelja. »Ti bi ga mogel nagovoriti, da si pri meni dade odeću praviti, barem bi mu dobro pristala.«

»Snjim bi ti glasovitu mušteriju (Kunta) dobil . . . a kaj je snašim zajtrekom?« — odgovori maršal.

Krojač, kad je to čul, skoro se je od straha zrušil. »Kaj?«

»Odmah dojde« — veli šnajdar — »samo mi reći tko je taj gospodin?«

»Cesar je!« — odgovori maršal.

cesar Napoleon?« — pita začudjeno, ali na skoro dojde k sebi i dodá: »To ja nikada nebi bil mislil . . . Tak veliki i mudar muž, pak ima tak zločestoga krojača! . . . Em valjda pak neda iz skuposti pri takovem fušaru opravu delati . . . !«

Lefebvre bil je u mladosti sa šnajderom Molinom prijatelj. Poslie je avanziral iz kadeta na officira i sve dalje do maršala a pri zauzetju Danziga, kojom prilikom se je osobito junački izkazal, dobil je od Napoleona naslov: »herceg od Danziga« i 300 jezer frankah u zlatu, kakti tobož za nagradu za konj, koj je pri jurišanju pod streljen bil.

Em. hollay.

Perlakon a nagyvendéglő mellett
egy 977 3—4

üzlethelyiség

(kereskedésnek, pék- vagy mészár-
rosnak különösen alkalmas)

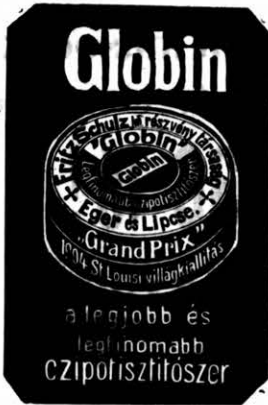
kiadó.

Bővebbet ugyanott
Mlinarics Györgynél.

PUHÁVÁ és TARTÓSSÁ

teszi a bőrt.

REMEK KOROMFEKETE FÉNYT
Állít elő.
Fáradtság nélküli

Egy jó karban levő szikvizgyár

jutányos áron eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasságtulajdon. Elsőrangú kén- és hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török, kő- és márványfürdők; hőlégy-, szénasavas- és villamosvíz fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztály. Szolárium kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld 988 5—16 Az igazgatóság.

Értesítés.

Bányavár, 1907. május hó.

Van szerencsénk értesíteni, hogy helyben **tehenészetet** létesítettünk, melyből a **legjobb minőségű tejet**, **zárt palackokban Csáktornyára** házhoz szállítunk. Tejvevőinknek állandóan **teavajjal, tejszinnel és turóval** szolgálhatunk.

B. megrendeléseit címünkre kérve, maradunk teljes tisztelettel

Bányavári gazdaság.

978 3—3

Árverési hírdetmény.

Közhirre teszem, hogy a csáktornyai járáshoz és a viziszentgyörgyi körjegyzőséghez tartozó **Viziszentgyörgy, Gyümölcshegy, Gyümölcsfalva, Kísmihályfalva és Nyiresfalva** községek **vadászterületei** Viziszentgyörgyön, 1907. évi június hó 11-én d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen f. évi aug. 1-től kezdődő 6 évre bérbe fognak adatni.

Az árverési feltételek a körjegyzői irodában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Viziszentgyörgyön, 1907. május hó 22-én.

985 1—1

Körjegyző.

Neesak olvasni

hanem megis kell kísérlni **BERGMANN** és **TARSA**, Dresden és Tetschen a/E régen bevált, gyógyító hatást

Steckenpferd lilium-tej-észappánát

azelőtt Bergmann-féle liliumtejszappant (jegy: 2 Bergmänner) hogy szeplőkötöl men, fehér arcbrórt, valamint gyengéd arczint nyertünk.

Darabja 80 fillér-ért kapható:

Stráhia Testvérek-nél Csáktornya.

971 36—50

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment-Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított hatásos, mely már több mint 27 év óta legjobb fájdalom-ellátó szernek bizonyított hatásos, csodálat és meggyőzősége... séi, bedörögés képpen használva. **Figyelemre méltó.** Silény hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ágyazólóán minden gyógyszerboltban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzere az „Arany oroszlánhoz”,

Prágában.

Blisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Egy jó állapotban levő

2 pár malomhajtására

való 6 lóerős

benzinmotor

jutányos áron eladó.

Sostarics Dániel

Stridó.

988 1—1

Vu jednim dobrim položaju stojeći, za 2 par

melin tirače sposoban

6 konjski jakost

benzinmotor

na jeftin oieno se proda.

Sostarics Dániel

Stridó.

A
szőlő **pronoszporája** ellen
való védekezéshez általánosan elismert legjobb
és ma egyúttal a legolcsóbb anyag a
Dr. ASCHENBRAND-féle
Bordói-Por.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á klg. 82 fl.
10 és 5 klg.-mos zsákokban 86 fl., valamint
2 kilogrammos dobozokban á klg. 87 fl.

Használatra olcsó és biztos, előállítására gyors,
a levélhez a legjobban tapad, a permetezőt
sohasem dugítja.

A magyar óvári m. kir. gazdasági
akadémia növényélettani állomása
kísérletének fényes eredménye, szá-
mos magyar gazda bizonyítványa
bárhinek díjtalanul megküldetik.

A bordói por ezenkívül kitűnő ered-
ménynyel használható a burgonyavész ellen,
gyümölcsfák permetezésére és baromfióllak
fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad és ismertető-füzetet
díjmentesen küld a

Magy. Mezőgazdák Szövetsége

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető;

TÓDOR R. utódánál, CSAKTORNYA.

970 3-8

Magyarország legnagyobb
CIRCUSA

tart

ma két nagy előadást

a vásártéren felállított óriási köröndben.

Az első d. u. 4 órakor a második és
egyszersmint utolsó este 8 órakor.

80 személy, 36 ló!

Saját 16 tagu francia vonós
zenekar !!

Nagyszerű műsor!

988

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI RÉSZV. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda

árjegyzéket

Levélcízm: 872 21-52

„AGRARIA” Budapest, Vác-út 2.

Ne higgye el, hanem győződjék meg róla.

hogy van cég, ahol hihetetlenül olcsón,
(értsd nem a minőség rovására olcsón)
vásárolhat és záróhat: Első minőségű, se-
lyemszítaszövetet, keveretlen tiszta gépke-
nyőolajat, henger és kenő olajat eredeti „**Usszó**“
kocsikenőcsőt, surlódásmentesítő tömítőanya-
gokat, szerelvényeket, malomszerszámokat,
vasrészeket, eszközöket, modern köz-
lőműveket, szjakat.

Ez a cég:

SCHVARCZ JÓZSEF

és Társa,

műszaki iroda és raktár. —

Gépező-gyár.

BUDAPEST, V., Váci-körút 26.

864 19-52

